

וארטים לפרשת השבוע

כא י. כי תצא למלחמה על אויבך ונתנו ה' אלוּקִיךָ בידך ושבִּית שְׂבִי. יש להקשות מה הטעם פתח באויבִיךְ שהוא לשון רבים וסיים בלשון יחיד ונתנו ולא כתב ונתנו, וכן ושבִּית שְׂבִי ויחיד וְהוֹלִי ושבִּית שְׂבִיים; ויִּיֵל דמצינו ביומא סט. שאנשי כנה"ג הרגו את היצה"ר של עיזֵי ואז הם רצו לבטל את היצה"ר של עריות והצליחו רק לסמא לא את העין וזה השפיע על ביטולו על זי קרובים. ולפיזיז יייל דזה רמזה התורה כי תצא למלחמה על אויבך שזה שניים יצרא דעיז ויצרא דעריות. ונתנו ה' אלוּקִיךָ בידך רק אחד מהם והוא יצה"ר דעיז, ואילו מהשני רק ושבִּית שְׂבִי והיינו דלא נתנו ה' אלוּקִיךָ בידך לגמרי אלא רק סימו לו את העניינים. וזה מרומז ברשיי לא דיברה תורה אלא כנגד יצה"ר. חיד"א

כא י. כי תצא למלחמה על אויבך. הטעם שהוא בלשון יחיד, תצא ולא תצאו, יייל שאיתא בגמ' שדורו של אחאב אי שלא היו צדיקים נצחו במלחמה כיוון שהיו באחדות, וזמני"ש כי תצא באחדות, ונתנו ה' בידך.

כא יא. וראית בשביה אשת יפת תואר וחשקת בה ולקחת לך לאישה. איתא בסנהדרין אמר חושי הארכי לדוד המלך מי"ט קנסיבת יפת תואר; א"ל יפת תואר רחמנא שרייה. א"ל לא דרשת סמוכין, דסמך ליה ליפת תואר בן סורר וכל הנושא יפת תואר הו"ל בן סורר. ולפי זה מובן מדוע במעשה דשן שבע אצל דוד לא הגיעה הציצית וטפחה על פניו כמו שהיה בסיפור במנחות מד על אדם הזוהר בציצית ונסע לעבור עבירה בארבע מאות זוחבים ואז באה הציצית וטפחה על פניו שפרוש, דיי"ל דכיוון דדוד נסיב יפת תואר שמע מינה דלא דרש סמוכין וכמו שמבאר בסנהדרין, וא"כ אסור לו ללבוש ציצית בסדין של פישתן משום דהוו כלאים וכמבאר במנחות דף מ, ולכך הציציות לא טפחו על פניו כי לא היתה לו ציצית. חת"ס.

כא יא. וראית בשביה אשת יפת תואר. וברשיי לא דיברה תורה אלא כנגד יצה"ר, ווארט חסידי אומר ע"פ יבמות סג'. שרב אמר לתלמידיו שאשה מצילה משני דברים, א. מגדלת הבנים לתורה. ב. מצילה מה חטא. ויפת תואר הרי לא מגדלת הבנים לתורה, כי הרי בנה ייצא בן סורר, וא"כ לא דיברה תורה אלא כנגד יצה"ר.

כא טו. כי תהיינה לאיש שתי נשים האחת אהובה ואחת שנואה. איתא בקידושין סח. וכי יש אהובה ושנואה לפני המקום. היינו וכי אהבתו ושנאתו של בעל חשובה לפני ה'; אלא אהובה, אהובה בנישואיה, ושנואה, שנואה בנישואיה. ושנואה היינו שנשא חיבי לאווין. ולפיזיז אתי שפיר גם הפסוק בפרשת ויצא, אדיתא שם ותהר עוד ותלד בן ותאמר כי שמע ה' כי שנואה אנכי ותקרא שמו שמעון. ויש להקשות אמאי ראוּבֵן לא אמר כי שנואה אנכי, שהרי כבר אז היתה שנואה? ולפי הנ"ל יש לומר ששנואה היינו חיבי לאווין כמבואר בפרשתנו, ולאנה נהיית חיבי לאווין, היינו אחות אשה, רק בלידת שמעון, כי על ראובן נתעברה מטיפה ראשונה כדכתיב בכורי ואלה כוחי וראשית אוני ואי"כ עדיין לא נשא את רחל ולא היתה שנואה דהיינו חיבי לאווין. משא"כ בלידת שמעון כבר נהייתה שנואה כי יעקב נשא את רחל מיד בגמר השבע ברכות של לאה.

כא טו טז. כי תהיינה לאיש שתי נשים וגו' וילדו לו בנים האהובה והשנואה וגו' והיה הבן הבכור לשנואה. בני להקשות דבתחילת הפסוק מבואר שהאהובה ילדה ראשונה כי כתוב וילדו לו בנים האהובה והשנואה, משמע קודם האהובה. ואילו בהמשך כתוב והיה הבן הבכור לשנואה? ואומרים ע"כ בשם הגאון, דהאהובה ילדה קודם כי ילדה בחודש השביעי, והשנואה ילדה בתשיעי וילדה אחרי האהובה, אבל מכיוון שהתעברה קודם לאהובה לכך הולכים אחרי העיבור והבכור הוא לשנואה. וכבר צווחו ע"כ רבים ובחם השואל ומשיב, החכמת שלמה ועוד רבים, שהרי לדינא הולכים אחר הלידה ולא אחר העיבור. והגדיל לעשות הנצי"ב בהעמק דבר שכתב שהוא לא מאמין לשמועה שיצאה ושקר העידו בשם הגרי"א. וליישיב דברי הגרי"א מובא בעלון הנפלא יאחידו וחידיד שביאר דבריו כך: הנה בסנהדרין נז: איתא דבן נח יחיד על העוברים, משום דלגביו עובר חשיב נפש. מאידך גיסא בישראל הוא בטל לגבי אמו ולא חשיב נפש. ולפיזיז יייל שבבן נח הבכור הוא כבר משנעשה עובר, והרי שהנואה היא יפת תואר (וחי"ל כאן והובא ברשיי יא) שהיא בן נח, ולכך בנה שהתעברה ממנו מקודם הוא בכור, ומה שבלידה תליא מילתא הוא רק בישראל. ולכך וילדו לו בנים קודם האהובה, אבל והיה הבן הבכור הוא לשנואה. (יש להאיר כאן את דברי ר"י איבשיץ שהטעם בוהיה הבן הבכור לשנואה, משום שצדיקה הקב"ה מתאוה לתפילתה כמו שמצינו אצל האמהות לכך הוא משהא אצלה את זמן ההריון).

כא טז – יז. והיה ביום הנחילו את בניו את אשר יהיה לו וגו' כי את הבכור בן השנואה יכיר לתת לו פי שנים בכל אשר ימצא לו. יש לדקדק שלגבי ירושת כל האחים

כתוב לשון אשר יהיה לו ואילו לגבי בכור כתוב אשר ימצא לו. וצריך להבין למה חילק בלשון בין כל האחים לבכור? ואומר הגר"א שבכל האחים כתוב אשר יהיה, משום שהכוונה היא גם למה שגייס בעתיד. משא"כ בבכור כתוב בו אשר ימצא כי דינו לרשת פי שניים רק ממה שנמצא כבר בשעת הירושה ולא יקבל פי שניים במה שראוי להגיע לאחר מכן.

כא כא. ורגמוהו לכל אנשי עירו ובאבנים ומת וביערת הרע מקרבך ול כל ישראל ישמעו ויראו. יש להקשות למה לא הוסיף כאן הנוסח ולא יזידון עוד כמו שמצינו בפרשה הקודמת בשופטים יז יג על ממרא פי הכהן? ויי"ל שמצינו במנהגות עא. שכן סורר לא היה ולא עתיד להיות. וא"כ מובן למה לא כתוב ולא יזידון עוד כי מעולם לא זדו בזה, אז לייש לא יזידון עוד.

כא כב. כג. וכי יהיה לאיש חטא משפט מוות והומת ותלית אותו על עץ: לא תלין נבלתו על העץ כי קבור תקברנו ביום ההוא וגו'. יש להבין מה היא הכפילות הזאת **קבר תקברנו.** ויי"ל ע"פ סנהדרין מו. שהרוגי ב"ד לא היו קוברים אותם בקברי אבותם אלא היו להם שני בתי קברות מיוחדים, אחד לנהרגים ולנחנקים, ואחד לנסקלין ולנשרפים. ורק משנתעלל הבשר היו מלקטין את העצמות וקוברין אותן במקומן, דהיינו בקברות אבותיו. ולפיזיז אתי שפיר קבור תקברנו. כי הפסוק בא לרמז לנו שיש לו קבורה אחר קבורה. פעם אחת מיד אחרי העונש ופעם שנייה משנתעלל הבשר.

כב ד. לא תראה את חמור אחיך או שורו נופלים בדרך וגו'. במשך חכמה כאן התקשה למה כאן הנוסח הוא לא תראה את חמור **אחִיךָ**, ואילו במשפטים הנוסח הוא **כַּ** תראה חמור **שׁוֹנֶאָה**; ויי"ל, אומר המשך חכמה, שבמשפטים הוא ראה ב' חמורים אחד של שונא ואחד של אוהב ויש נידון מה ירים קודם, לכך כתב **כי** תראה חמור שונאך שיש לראות ולדון מה ירים קודם, אבל כאן מדובר שיש רק חמור אחד שאז אין עליו לדון אלא מיד לעזור ולכן כתב **לֹא** תראה, והיינו שלא יתבונן אלא מיד יעזור. והטעם שאצלנו לא העמיד ב' חמורים של שונא ואוהב, כי כאן אחרי חטא העגל ואחרי כל החטאים שחטאו במדבר כשכולם היו מלאים בחטא לייש מקרא של שונא, כי שונא מבואר בחז"ל שאני שונא אותו בגלל חטאו, ודיזי שייך דווקא אם פלוני חטא ואני צדיק כמו שהיה בזמן צאתם ממצרים (פרשת משפטים) עוד קודם חטא העגל ושאר החטאים שעברו, אבל כאן לא שייך לומר שאחד חטא והשני לא, כי כולם היו מלאים בעבירות.

כב ז. שלח תשלח וגו' למען ייטב לך והארכת ימים. ויש לעיין דהא הוקדמה ברכת אריכות ימים לברכת ייטב לך, ואילו לעיל ה טז כבידוד הורים כתוב הפוך למען יאריכון ימך ולמען ייטב לך והדבר צריך טעם. ויי"ל דמבואר בתרגום ונתן כאן שפירש למען ייטב לך קאי על עולם הזה ולמען יאריכון ימך קאי על עולם הבא. והנה מצינו בירושלמי ריש פאה שכביד אב ואם הוא מצוה חמורה שבחמורות, ושילוח הקן הוא קלה שבקלות, ומצינו בזבחים קט. דדיך התורה לכתוב בדרך דלא אז רז. ואי"כ בשילוח הקן שדיך מצווה קלה הוי"א שיקבל שכן רק בעוה"ז ולכן נאמר קודם למען ייטב לך בעוה"ז והתורה מוסיפה שלא רק בעוה"ז אלא ולמען יאריכון ימך גם בעוה"ב. משא"כ כבידוד בא שזה חמור הוי"א איפכא, שיקבל שכן רק בעוה"ב וקמ"ל שאף בעוה"ז. טעמא דקרא.

כב ז-ח. שלח תשלח את האם ואת הבנים תקח לך למען ייטב לך והארכת ימים. כי תבנה בית חדש ועשית מעקה לגגך ולא תשים דמים בביתך. הטעם שנסמכה פרשת שילוח הקן ל"ולא תשים דמים בביתך", אולי יי"ל ע"פ קידושין ט: מסופר שם על אדם ששאל שלח אותו להוריד גוזלות ע"י שילוח הקן והוא עלה וירד ובירדיתו נשבר הסולם והוא מת. ומקשינן שם הרי כתוב למען ייטב לך והארכת ימים והוא מת מאותה מצווה, ומשינן סולם רעוע הווי, דקביע אידאק ולא סמכינן בזה אניסא. וזה מה שכתבו כאן שאם אדם משלח את הקן הוא יאריך ימים, אבל כל זה הוא בתנאי שלא ישים הוא דמים בביתו, היינו שלא ישים סולם רעוע או בלא מעקה.

כג ד ג. לא יבוא ממזר בקהל ה' גם דור עשירי לא יבוא לו בקהל ה'. לא יבוא עמוני **ומואבי בקהל ה' גם דור עשירי לא יבוא להם בקהל ה' עד עולם.** רבים נתקשו כאן למה גבי עמוני ומואבי איתא עד עולם, ואילו בממזר לא כתיב עד עולם, בפרט לפי מה דאיתא בספרי שגם ממזר נאסר עד עולם גזיש עמומוני ומואבי? ויי"ל א. ע"פ מה דאיתא בקידושין עב: עתדין ממוזרים להיטור לעתי"ל ודרשת הספרי זה על הזמן הזה. עניי"ל שגם בזה"ז יש אפשרות לממזר להיטור כדאיתא בקידושין סט יכולים ממוזרים להיטור ע"י שיגש שפחה ויוולד בן ויחשררו. ועניי"ל דהא מבואר ביבמות עח: שבדרך כלל ממוזרים מתים עד עשרה דורות, ולכן ממילא לא שייך כ"כ שיחיו יותר מכך, לכן לא תב עד עולם. טעמא דקרא.

כג ד. לא יבוא עמוני בקהל ה'. ובחי"ל עמוני ולא עמונית ולכמה עמוניות מותר, כתוב כי כל הטעם שעמוני לא יבוא ע"י אשר לא קידמו אתכם בלחם ובמים, ואין דרך אישה לקדם בלחם את האנשים, ומקשה ע"כ הגמ' היה להם לקדם אנשים לקראת אנשים ונשים לקראת נשים ומסיק כל

פרשת כי תצא תשפ"ה

כבודה בת מלך פנימה. ויש להקשות הא המואביות היו פרוצות ביותר ואפי' המלכים הפקירו גותיהם וא"כ היה להם לקדם את הנשים בלחם ומים; ויי"ל דתירוך הגמ' כי כבודה בת מלך פנימה הכוונה היא לנשים היהודיות ולכן המואביות לא יכלו לקדם בלחם ובמים, כי היהודיות היו בפנים ולא ראו אותם. חכמת שלמה למהרש"ל יבמות עז.

שס. ואשר שכן עליך את בלעש לקללך. למה כתב אשר שכן ולא נקט שלח או ביקש? ויש ליישב בדלא בשכירות יכול לומר אין שליח לד"ע דדברי הרב ודברי התלמיד, אבל בשכירות יש משמעות במחנה אפרים שלוחין יא. שיש שליח לד"ע ולי"א דדברי הרב, כי ע"י השכירות הוא נהיה ממש כידו ועיישי.

כג ה. על דבר אשר לא קידמו אתכם בלחם ובמים בדרך בצאתכם ממצרים. אומר רש"י על העצה שיעצו אתכם להחטיאכם. ולכאן הוא תימה מדוע שינה רש"י ממה שכתוב להדיא בקרא שהטעם הוא משום שלא קידמו בלחם, ומדוע הוצרך לשנות על העצה שיעצו להחטיא אתכם? ויי"ל דהנה בזהר הקשה בשביל מה הוצרכו ללחם ומים הרי היה להם באר ומן, ומתרץ שהכוונה היא שלא הקדימו שללום. והלחם והמים מסמלים דרישת שלום. וקשה על זה הא במוי"ק טו. מבואר שכל מ' שנה במדבר היו מנודים למקום, ומנודה אסור בשאילת שלום; ויי"ל שמונה אותם גם בתשמיש המיטה, וע"ז אומר רש"י שהם חטאינו אסור בנות, ז"א שהם לא התייחסו לנידוי, ולכן יש עליהם תביעה שהם לא שאלו בשלום, ולכך רש"י שינה והוסיף שהטענה על לחם ומים שזה שיעץ קיימת רק בגלל שהם רצו להחטיא אתכם. ועניי"ל שמבואר בסנהדרין ק: שמי שדואג לאנשים ללחם ומים הקב"ה חס עליו ומוותר לו על כל העונשים שמגיעים לו אפי' אם עובד ע"ז, וא"כ זהו שאמר הקב"ה אם עמון ומואב יקדמו אתכם בלחם ובמים, יתכן והקב"ה היה מוחל להם. אבל כעת שלא קידמו הקב"ה מענישם, אבל לא על הלחם אלא על דבר בלעם.

כג כד. מוצא שפתוך תשמור ועשית כאשר נדרת לה' אלוּקִיךָ. נראה לבאר פסוק זה ע"פ כתובות עז: שמובא שם שרבי"ל נשבע שלא יצא מן עדן ובדקו אחריז ומצאו שמעולם לא נשבע על שקר, ולכן מוכרחים לקבל שבעות. וזה מרומז בפסוק שלפינו אם מוצא שפתוך תשמור אז תזכה ועשית כאשר נדרת, והיינו שיעזרוך מהשמים לקיים תוכה שקיבלת על עצמך כדי שתוכל להמשיך לקיים מוצא שפתוך. באר מנחם

כד ח – ט. השמר בנגע הצרעת וגו' זכור את עשה ה' אלוּקִיךָ למרים בדרך בצאתכם ממצרים. אומר רש"י כאן מחז"ל שאדם יזכור מה נעשה למרים כשדברה במשה ולקחה בצרעת. וקשה ע"ז הא מבואר בשבמות ד' ד משה נענש בצרעת משום שדיבר לשה"ר על ישראל ואמר לא יאמינו בי, ואי"כ אמאי הוצרכנו להרחיק נדוד למרים ולא הבאנו ראיא משהה עצמו שלקה בצרעת בגלל שדיבר בישראל? ויי"ל, אומר הפנים יפות, שמבואר בחז"ל (מנחות מא) שבעידנא דריתחא הקב"ה מעניש גם מי שלא צריך להיענש, והנה בזמן שעם ישראל היה בעבדות במצרים אז היה שעת כעס כשן שמצינו משהה כבוסה נהרג על שלא מל את בנו שלא נענשים ע"כ בזמן רגיל כי זה מצוות עשה, ולכך בנו משם ראיא. אבל מרים נענשה בזמן שהקב"ה לא כעס כדכתיב בדרך בצאתכם ממצרים והיינו בשעת הגאולה ולמרות זאת נענשה לכן הבאנו הראיה ממנה.

כד יט. למען יברכך. וברשיי נפלה מטבע מידו ומצאה עני ה"ה מתברך עליה. הגמ' מספרת על רבי עקיבא שהיה מחלך ברחוב ופגש ברבי טרפון שהיה עשיר מופלג מאד. הציע לו ר"ע לקנות מספר עיירות אי"ל ר"ט בסדר והפקיד בידו כסף, ליימץ פגש ר"ט את ר"ע וא"ל היכן העיירות, לקחו ר"יע והראה לו תתיים וישיבות שהקים בכסף, אי"ל ר"ט אוי לי ששמיני כספי על קרן הצבי, אי"ל ר"ע כתוב פיור נתן לאביינים צדקתו עומדת לעד, ור"ט שמו. לכאורה הסיפור הזה מאוד מאוד נמוה. איך התנא ר"ט אמר על צדקה קרן הצבי, ועוד מה חידש לו ר"ע? ויי"ל שר"ט אמר חבל, הרי מצוות מדאורייתא צריכות כוונה ואני כלל לא כיוונתי לה, ענהו ר"ע שפור נתן לאביינים, דהיינו שאם נפל סלע מידו ומצא את זה עני, צדקתו עומדת לעד, וכמו שכתוב רש"י כאן, אי"כ חזינן דלא בעינן כוונה בדקקה.

כה ג. ארבעים יכנו. איתא במכות כמה טיפשאי שאר אינשי דקיימי מקמי ס"ית ולא קיימי מקמי גברא רבא, דאילו בס"י כתיב 40 יכנו ואתו רבנן וצברו קמא. וקשה הרי כבר כתוב הרבה קודם לכן בפרשת אמור בספירת העומר תספרו 50 יום וחכמים אמרו שמונים רק 49, וא"כ למה לא הביאו ראיא משם? אומר האוסטריבאצ, שלהוריד מכה מיהודי זו גדלות יותר מאשר לפחות יום.

כה יז – יח. זכור את אשר עשה לך עמלק וגו' ואתה עיף ויגע ולא ירא וגו'. אומר רש"י עיף בצמא דכתיב ויצמא שם העם למים וכתבי אחריז ויבא עמלק, לכאורה מה מעניין אותו עניין הצמא לעמלק. מתרץ ע"כ הבית הלוי דהנה מבואר ברשיי בשמות יז ט שעיקר מעשה עמלק הוא בכשפים, והנה כדי לבטל מעשה כשפים בעינן מים כמבואר בסנהדרין סז: ולפיזיז מובן היטב מה שאומר רש"י כיוון שהיו עייפים בצמא לו היה להם מים לכן ויבא עמלק כי לא היה אפשרות לבטל כשפיו כשאין שם מים.

מאמרי מוסר וסיפורים מענייני הפרשה

הסנדלר את נעליו המתוקנות, ראה שהרב מוציא שטר בן רובל אחד כאשר שטר עבודתו הגיע בסך הכל לחמש אגורות, ואמר לו שיבא ממחרת לקבל את שכרו, ענה לו השדי חמד, התורה אמרה "לא תלין פועל שכיר אתך עד בקר" ואם יש לו יותר מכדי שכרו ואלץ מי שיפרט לו בשעה כה מאוחרת, וכי בשביל זה צריך השכיר לסבול?

על רבי אהרן מבעלו מסופר שהיה מקפיד בעניין זה גם אצל נכרי שעבד אצלו, מספק שמא קיימת מצוה זו אצל נכרי. **החפץ חיים** שחיבר ע"כ קונטרס שלם מובא באהבת חסד והיה נאה מקיים, ולא פעם היה נראה הח"ח כשהוא משתרך לעת זקנותו בלילה גשום וקר כדי לשלם שכר שכיר בזמן, ופעם לעת זקנותו הוצרך לסטוע למרחקים בשביל איזה עניין חשוב, והנה סמוך לזמן שהגיע הוא ביקש מהעגלון לשוב לעקיו ולחזור לעירו כי שכן לשלם לחייט על תיקון מעילו, ולמרות שמקורביו ניסו מאוד למנוע ממנו לשוב על עקבותיו, הוא לא הסכים אלא פקד לשוב כדי שחלילה לא יאחר מצוה רבה זו של ביומו תתן שכרו ואף לא רצה לסמוך על שליח בזה. והיה אומר הח"ח אפשר לעשות מצוה זאת וזאת כל פעם שמשלם יכווין ויאמר לקיים המצווה ביומו תתן שכרו ואז הפעולה שלו תהפוך למצווה ששכרה גדול לאין ערוך, כי יש בזה עוד מצוות כמו וחי אחיך עמך, והחוקק בו, ומרוויח וחי מצוות לית לא תלין וכו', ומה שצריך זה רק כוונה. ופעם ראו את החפץ חיים מסתובב ברחובה של עיר בער"ש ומחפש ושואל מפי העוברים ושבים היכן נמצא פלוני, ועד שלא מצא לא היה מרגוע ולנפשו כשנמצא האדם שאותו חיפש, החפץ חיים ממש קדש שממחה על שזכה למצוא ולקיים המצווה ביומו תתן שכרו טרם יבוא השמש ויעריב היום. וכן החזו"א מובא במעשה איש כמה פעמים ניכרה על פניו שמחה גדולה וכשהיה נשאל ע"כ היה עונה זכתי בס"ד לקיים המצווה הגדולה של ביומו תתן שכרו. **רבי** שאול בראך מקאשוי זצ"ל הקפיד מאוד בקיום מצווה זו וכל פעם שהיה נצרך למלאכה לא היה עושה אא"כ יש באמתחתו כסף מלא לשלם לפועל מיד בגמר יום העבודה כדי שחלילה לא יכשל באיסורי תורה, ובגלל ד"ז היה לפעמים מוציא כספים הרבה יותר ממה שהיה מוציא לו היה שוכר אנשים לעבודה מושלמת ולא היו תובעים שכרם עד סיום העבודה המושלמת, והטעם עשה זאת כי לא רצה להפסיד המצווה של ביומו תתן שכרו. **האדמו"ר** בעל הדברי אמונה מתולדות אהרן הנהיג בביתו שחשבון הנפש שלהם יהיה בסוף כל יום שיבדקו שקיימו את מצוות ביומו תתן שכרו, **ואף** הסטיפלער נצפה לא פעם לעת זקנותו שהיה מתכת רגליו ועולה ארבע קומות ברגליו כאכאבות בשביל לחלילה לא לפספס איזה תשלום כמה פרוטות של מי שהקליד לו את חומר לימודו והניח על דלת ביתו ולא לקח תשלום. **על** רבי אהרן קוטלר מסופר שכשהעבד כשהוא מתווכח בקלצק ארץ יום אחד את מנהל העבודה כשהוא מתווכח עם אחד הפועלים. לשאלתו מה קרה, ענה מנהל העבודה שפשוט אין לי כסף כעת לשלם לפועל וזה הויכוח שלנו. מיד החוויר רבי אהרון כסיד וכשכולו רועד אמר לו אוי אסור להלין פועל שכיר ואם אין כסף אז אסור לבנות חלילה אם ע"ז יצטרכו להלין שכרם של הפועל אפי' לילה אחד. **ומסיפור** על רבי משה אריה פריינד נאב"ד העדה החרדית שפעם כתב ס"ת והיה יום שלא היה בידו לשלם את הסכום הדרוש. באותו ערב הוא התרוצץ ממקום למקום ודרש במלווים כדי לפרוע את החוב ולמרות מחילת הסופר הוא לא נח ולא שקט עד שעלה בידו להשיג את הסכום הדרוש לזה. בספר בכל נפשך מסופר על רבי נתן צבי פינקל: פעם אברכים בגבעת הפותעו לראות את רבי'ש בערב יום הכיפורים שבהים תר אחר כתובתו של אחד מאברכי הישיבה בשכונה, התברר שרבי'ש ביקש מאותו אברך שילמד עם אחד מבניו והבטיח שיתן לו משכורת חודשית על כך תחילת הגיעו היה בט' אלול וביום זה ערב יום הכיפורים הגיע זמן קיום המצוה לכן התאמץ והגיע בעצמו ביום עמוס עברו וחיובי'ש לשלם את שכרו ולקיים מצוות ביומו תיתן שכרו כהלכתה. בעל מלאכה הוזמן להתקין שלט על אחד מבניי הישיבה בשעות הצהרים הפועל רבי'ש כדי לשלם לו אמר לו בעל המלאכה שעדיין לא סיים את מלאכתו, כעבור כמה שעות הפועל שוב עם הכסף, אמר לו בעל המלאכה שלא גמר ובכלל הוא אינו מבין את הלחץ לשלם שכן כשיגמור יבא ויבקש ולמה רבינו במצבו טורח בעצמו ולא עושה זאת על ידי עושי רצונו, והכל משום שרצה לקיים מצוות ביומו תיתן שכרו.

על רבי זושא מאניפולי מסופר: רבי זושא כיהן כרב בעיירה אניפולי. רבי זושא חי בדוחק רב. אשתו של הרב זושא מאניפולי קדשה ממנו פעם שיקנה לה בגד חדש. והרב זושא התאמץ ברות עד שהשיג סכום כסף הדרוש לקניית הב, וקנה אריג, ונתן לאשתו הרבנית שתמסור לחייט לתפור לה הבגד. והנה ביום אחד ראה שפני אשתו שוב אינם כתמול שלשום. שאל ר' זושא מה קרה הלא כבר יש לך בגד, השיבה אשתו אין לי בגד! תמה הרב זושא: הרי בעצמו מסר לה הסנדלר את נעליו המתוקנות, ראה שהרב מוציא שטר בן רובל אחד כאשר שטר עבודתו הגיע בסך הכל לחמש אגורות, ואמר לו שיבא ממחרת לקבל את שכרו, ענה לו השדי חמד, התורה אמרה "לא תלין פועל שכיר אתך עד בקר" ואם יש לו יותר מכדי שכרו ואלץ מי שיפרט לו בשעה כה מאוחרת, וכי בשביל זה צריך השכיר לסבול?

מצוות ביומו תתן שכרו

בפרשתנו ישנן מצוות רבות העוסקות בענייני תיקון המידות שבין אדם לחבירו, ואחת מהן היא מצוות תשלום שכר שכיר בזמן שנאמר ביומו תתן שכרו. ויאמרו רבותינו הראשונים (מובא ברא"ה) שמצווה זו היא מצווה לקיום נפשו על הפועל כי אליה הוא נושא את נפשו להתפרנס בשביל לחיות, ואם מאחר לשלם הרי הוא כאילו נוטל ממנו נפשו וכמובאר במ"י בבבא מציעא. וזוהר כתב שמכיוון שהמזלזל במצווה זו הרי הוא כנוטל נפשו על כל הפועל ממילא עי"ז חלילה וחס מתמעטים ימיו של בעל הבית וכל הימים והטובות שנגזרו עליו נמחקים ממנו וגורם מיתה לעצמו ר"ל, וזה מלבד מה שעובר בזה על חמישה לאווין, ובגמ' בסוכה איתא שגם נכסי המאחר יורדים לטמיון. ומצוות אלו יש בהן הרבה הלכות ומובא בספר אהבת חסד לחפץ חיים ועיי"ש מה שהרחיב בזה בפתיחה לשכר שכיר, וכתב שם שמצווה זו היא גם באחד שהבטיח לילד פרס או סוכריה על איזה מלאכה או עזרה שיעשה בשבילו ולא נתן הכסף בזמן עובר על כל החמישה לאווין, וגם מי שאין לו כסף מוכרח וחייב לקחת הלוואה בשביל לשלם החוב הזה כדי שלא יעבור על איסורים חמורים אלו ותלמידי האר"י כתבו שהמקיים מצווה זו זוכה שתשכון בגופו נפש קדושה כעין הנשמה תיירה שיש לאדם בשבת. **וכן** **היה אומר הח"ח**: החכם עושה מעפר לזהב, ולעומתו הטיפש עושה מזהב לעפר, והנמשל הוא שכל יהודי הברירה בידו או שמכל הפעולות הפשוטות שעושה, לעשות מהם מעשה מצוה, או לעשות אפילו את המצוות כלכלם. ולדוגמה בולטת כולם משלמים לעגלון או לנהג דמי נסיעה, והנה מי שהתבונן בזה שהוא מקיים עכשיו מצוה של ביומו תתן שכרו, קיים בשלימות מצוה מפורשת מהן שתר, ומי שלא התבונן אלא שילם בגלל שכך החוק שצריך לשלם, הרי זה בגדר מצוה יבישה, וחבל מאד שבשביל חסרון התבוננות יפסיד לעצמו מצוות מפורשות מן התורה, ע"כ משיחותיו של הח"ח. וז"ל בספר אהבת חסד ח"יב פכ"ג בהנה"ה: מה טוב לאדם שירגיל את עצמו שבשעה שעושה מצוה שיש לה שורש מן התורה כגון שמשלם פועל שכיר בזמן שמקיים בזה המצוה ביומו תתן שכרו, וכל כיוצא בזה מה טוב הוא שיכוין בעת הפעולה לקיים המצוה עשה שלה, שאז נעשית המצוה בגודל השלימות וכו' ויתקדש על ידי זה לה', וזהו שכתוב למען תזכרו ועשיתם את כל מצותי והייתם קדושים לאלקיכם, והיינו שהוא עושה אותם בעבור שהם מצוות ה'.

וידוע רבות שכל גדולי ישראל מאוד מאוד הקפידו במצוות ביומו תתן שכרו ועשו מזה עניין רב, ולהפך נזהרו מאוד מאוד חלילה מלהלין פועל שכיר. נביא כאן כמה סיפורים בעניין זה מהספר מידות טיש. **על** האר"י הקדוש מסופר שמעולם לא היה עומד בתפילת מנחה בערבו של יום טרם פרע את שכר האומנים, וכאשר לא היה בידו לשלם היה מאחר את תפילת מנחה אף לאחר השקיעה כי היה אומר איך אשא פני בתפילה ועדיין לא קיימתי מצווה זו. **הפרי מגדים** קנה פעם חליפה חדשה מכיון שהיה לומד עד שעה מאוחרת בלילה וכל רגע היה יקר בעיניו מזה, השאיר הגאון ביד אשתו הרבנית סכום כסף לצורך תשלום שכר העבודה לחייט, ברגע שהלה יביא את הבגד המוכן. בבואו הביתה באישון לילה, והרבנית כבר עלתה על יצועה לישון, הבחין בחליפה החדשה שהיתה מונחת על השולחן. הפרי מגדים חשש, שמא היא עדיין לא שילמה לחייט את שכרו ויש בזה משום איסור דאורייתא: לא תלין פועל שכיר וגם איסור לחייט שהכשילו, אך את זוגתו הרבנית לא רצה להעיר משנתה כדי לשאלה, מתוך דרך־ארץ. סגר, אפיא, את הדלת אחוריו ויצא כשחשק ליל לחפש את החייט, שבוודאי ער הוא. כשמצא את בית החייט, רעד הלה בכל אבריו מרוב התרגשות: וכי מה עושה רבינו בביתי, בשעה כה מאוחרת? הרגיעו הגאון והסביר לו את החשש שכרסם בלבו, ופניו אורו בשמעו מפי החייט שהרבנית פרעה לו כבר את שכרו (ספר "ביסוד ישרים ועדה"). **אשתו** של רבי יהושע לייב דיסקין הוזניה סבל כדי להעביר משא כבד לביתה. היא שילמה לו את דמי ההובלה והסבל הלך לדרכו. המהרי"ל ראה את התבילה בביתו, ולשאלתו אמרה לו הרבנית את הסכום ששילמה עבור ההובלה. הרב מצא לנכון שדרוש תשלום גבוה יותר ממה ששילמה הרבנית. הוא הודרז מיד, הוציא את העודף ושיגר אותו לסבל באמצעות שליח. היה זה מאוחר בלילה, השליח יצא וחיפש באישון לילה את ביתו של הסבל. לאחר עמל כר מצא את ביתו, ושילם לו את יתרת הסכום (ספר "עמוד אש"). **סיפרה** בתו של החפץ חיים שפעם בחורף העיר אותה אביה בחצות הלילה וביקש ממנה לכת אתו לחייט, כדי לשלם לו את שכר פעולתו, היות והוא שכח לשלם לו בערב. בית החייט עמד בעתה העיר, הקרה היה גדול והחפץ חיים הוסיף בלכתו עם בתו: אין דבר, הכל כדאי ורק לא לעבור על לאו של תורה. (קונטרס עמוד החסד). **מעשה בבעל השדי חמד**, שנתן את נעליו לתיקון אצל הסנדלר, וכשהחזיר לו

חתיכת האריג הדרושה לבגד. סיפרה לו הרבנית שהחייט כשגמר את הבגד, והביאו לה כשהוא כבר מוכן, התאנח פתאום. שאלה אותו הרבנית, על מה הוא מתאנח, וסיפר לה שהוא אירס לא מזמן על בתו, והחתן כשראה כשהמחותן שלו החיט מתעסק בתפירת בד, חשב שזהו ודאי בשביל ארוסתו, הכלה. לבסוף, כשנודע לו שהבגד בשביל אחרים, התקצף והתרגז ויש לו לחייט, מזה הרבה עגמת נפש. ומיד סימא הרבנית לספר לבעלה לקחתו את הבגד ונתתיו במתנה לחייט בשביל בתו, הכלה הענייה. שאל אותה ר' זושא: ושכר העבודה לחייט שילמתי? לא השיבה הרבנית הלא נתתי לו במתנה את הבגד. כיצד עשית זאת אמר רבי זושא ומה עם שמיך שבביתו, הנגר ר' אברהם מן, עבד כל השבוע בשבילך ורק בשבילך, ולא בשביל בתו, ובציפייה גדולה חיכה לגמר עבודתו, שיכול לקנות לחם לילדיו בשכרו, ועתה מה יעשה העני הזה? וכי מה הוא אילם אם את נתת את הבד לבתו הכלה? לא התמהמהה הרבנית אף רגע, הלכה ולוותה את הכסף, ושילמה לחייט שכר עבודתו.

על האדמו"ר מסאטמר רבי יואליש מסופר, שביקש את הנגר לביתו קודם שהתפלל מנחה, מכיוון שנגר זה תיקן לו את הספסלים השבורים שבביתו, הנגר ר' אברהם מן, עבד כל היום בתיקון הספסלים וטרם קיבל את שכרו לפיכך, ביקשו האדמו"ר שיבא לקבל את שכרו ביומו עוד בטרם שיתפלל. **על רבי שמואל הלוי וואזנר מסופר**: שהיתה לו הקדקד תיירה לכל יאחריו חלילה את תשלום שכרם של הפועלים או עובדי הישיבה. הוא עמד על כך בכל תוקף, באחרית ימיו ציין פעם לפני בני הישיבה, כי כבר 63 שנים מנעת הקמת הישיבה לא יאחרו בה את המשכורות לעובדים. **מעשה בר' יחיאל דניצגר** מאלכסנדר. מספר זוג נעלים לסנדלר על מנת לתקנם, בלילה בא הסנדלר לבית הרבי ומסר לו את נעליו המתוקנות, ובאותו זמן לא היו ברושתו של הרב שני רובלים מיד תיקון הנעליים וכדי לקיים מצוה ביומו תיתן שכרו הלך הרבי באישון לילה למכירו הגר רחוק מביתו לזה ממנו שני רובלים, מיהר לבית היה נזהר מאוד במצוה ביומו תתן שכרו ולא רק לפועל שביצע מלאכה עברו מיהר לשלם ביומו, אלא אף לחנוני וסוחר הקפיד לשלם שכרו ביומו דוקא ופעמים שהלך למרחקים בשעות הלילה האחרונות לביתו של החנוני, ע"מ לשלם לו את חובו ומעולם לא יש לפני ששילק את חובו. **האדמו"ר החלקת יהושע מביאלה מסופר**: אחד מהדברים עליהם הקפיד היה על מצוות ביומו תתן שכרו, ואמר על לשם יחודי מיוחד ובלכל פעם שהגיע לביתו בעל מלאכה על אתר היה מקבל שכרו בכדי שלא לאחר אפילו ביום אחד. היה פעם שהזמינו בעל מלאכה בכדי לפת את הגג בבית לאחר כמה פעמים שלא עמד הזפת והגשמים זלגו פנימה, במשך היום כבר הכין את הכסף וברגע שהאיש סיים את מלאכתו ניגש האדמו"ר וביקש למסור לו את כל הכסף. אולם כשהרבנית ראתה זאת אמרה שיש להמסור עוד יום או יומיים לראות שאכן כבר כשורה בכדי שלא יצטרכו לעשות זאת שוב וגם האיש עצמו הסכים לכך, ואולם האדמו"ר לא יכול היה לקבל זאת וטען כי כבר עשה 'לשם יחודי' לתת לפועל את שכרו בו ביום, ולא נחה דעתו עד שנתן לו לכה"פ מחצית מן השכר. כך היה כהם התאגרו רות אביו והוזמן בעל מלאכה לערוך בבית כמה תיקונים אולם לרבנית לא היה במה לשלם וסוכם כי יקבל כספו במועד אחר. בסוף היום התעניין האם שולם לפועל שכר עבודתו ומשנודע לו שלא היה במה לשלם ולא שילמו לו את המגיע לו עשה מאמצים מרובים להשיג את הסכום ושלח את בנו שימחר אל הבית מבעוד יום בכדי למסור את הכסף. גם כאשר עובד הניקיון בבית המדרש לא ביקש את שכרו במועד הקבוע שלח שליחים שיאתרו אותו וישלמו את שכרו בעתו ובזמנו.

בחנות הרהיטים הצנועה במאה שערים ניצבת הרבנית אלישיב. ספרייתו של בעלה הרב הולכת וגדלה ומקום לספרים אין, יש, אפוא, צורך בעמודות חדש לספרים. המוכר נקב במחיר העמודות הכולל עמודי תמיכה ומדפים, והוסיף כי מחיר זה אינו כולל הובלה והרכבה, להם יש תעריף נפרד. ישב בעל הבית וערך חשבון, חישב את מחיר העמודות, צרף את מחיר ההובלה וההרכבה, והוא שלם לקונה. הסכום הכולל חולק לשלומים הנה זוכה היה לספק רהיט לגדול הדור, ולא סתם רהיט כזה שישמש מקום לספריו בהם הונהג הוא יומם ולילה. חלפו יומים והנה המוביל, עומד בשערי הבית, נכון לשמוע היתר להעמיט את העמודות. משסיים אסף את כליו, הציץ פעם נוספת בטופס לראות אם הכל שולם, ומשנמצא שאכן כך נפנה והלך לדרכו. מה מאד התפלא המוכר בראותו את הרבנית בשערי החנות. לפי מיטב זכרונו הבורק הגיע כבר העמודון לביתו של מרן! האם העמודות אינו לשביעות רצונם? מה קרה? שאל בחשש. רק עתה שם לב כי גם הרבנית מבוהלת, כמה עלתה ההובלה וההרכבה? שאלה קצרות. הכל שולם. השיב המוכר באנחה ורוחה. שולם – אך בתשלומים. דעתו של הרב אינה נוחה מכך, הוא לא מוכן להשתמש בעמודון החדש, כל עוד לא שילמו את שכר הטרחה של הפועל ההובלה וההרכבה. אבל כן שילמתם. ניסה המוכר להתמתק. שילמנו בתשלומים, והרינו ובאופן זה לא שילמנו עדין את כל פעולת הפועל. והרי התורה ציותה שלא להלין שכר שכיר. כל עוד לא נפרע את מחיר ההובלה וההרכבה, לא יוכל הרב להשתמש בעמודון החדש. המוכר נכע, המוכר נקב במחיר ההובלה וההרכבה והרבנית שילמה אותו במלואו על אתר.

ידיעות חשובות וכן דברים מגדולי ישראל ערוך בדרך של שו"ת

שאלה: מה הדבר שהכי גורם לסילוק והשראת השכינה? **תשובה:** נאמר בפרשה כי ה' אלהיך מתהלך בקרב מחנך להצילך ולתת איביך לפניך, והיה מחנך קדוש, ולא יראה בך ערות דבר ושב מאחריך. אמרו חז"ל מלמד שערויות מסלקות את השכינה, כתוב כאן דבר נורא שאם יש חוסר צניעות הקב"ה מסלק את השראת השכינה ממקום זה, וממילא התפילות אינן מתקבלות ולא תהיה סייעתא דשמיא בכל אשר יפנה. ובעושר דבר לא מצינו שכתוב מפורש בתורה סילוק שכינה אלא בצניעות, וסילוק השכינה גורם רח"ל שאז שולט חרון אף ה' ומתרבות ר"ל הצרות והמחלות והאסונות. ולכן בשני הדברים האלה עושה היצר הרע את כל מה שביכלתו כדי להפריע וזהו תורה לזכרים להפריע להם בלימוד התורה ולנשים בצניעות שמנסה לגרום להם שילכו בלא צניעות, ומי שזוכה לעמוד נגדו בדברים הללו אשרי חלקו וכמו שאי אפשר לדמות שאר המצוות נגד ערך לימוד התורה כמו שכתוב במשנה ותי"ת כנגד כולם כך גם צניעות אצל הנשים כיון שזה הדבר החשוב ביותר. **הצניעות היא המפתח לשמירה**, כשאין צניעות אזי הקב"ה רח"ל לא שומר עלינו. כמו כן אדם שמקפיד על צניעות ושומר על עינו מלהכשל בראיה אסורה זוכה שברכותיו עושות פרי. כמו"כ היא הסגולה הגדולה לילדים כשרים שמרוויא את הוריהם נחת. ובמ"ב סימן ע"ה סי"ד הביא מהזוהר בעניין הגדול לנהוג בצניעות, ומי שזנה להתנהג בצניעות זוכה לנחת מכל יוצ"ח ולסי"ד בכל אשר יפנה, אבל מי שלא נשמר כראוי רח"ל עונשו חמור מאוד כמו שמארך שם. **שאלו פעם** את רבי חיים קניבסקי במה זכתה אמו של החזון איש לשבת שלם של צאצאים גדולי הדור (משפחות קרליץ גרינמן קניבסקי על כל שבטיהם)? השיב ר' חיים שאינו יודע מה עשתה ולמה זכתה אך יודע הוא כי היא היתה צנועה ביותר. ואמרו חז"ל שהצניעות היא השומרת עלינו מכל רע. כאשר היא נשמרת כראוי חופפת עלינו חומת אש. היא השכינה הקדושה בכבודה ובעצמה, והיכן שד' נמצא, כל הטובות והברכות שבעולם נמצאות. (גמרא סוכה נ"א). וכן אשרי הבעל שיעודד את אשתו שהולכת בצניעות, וחלילה לא יבקש ממנה משהו שנגד את מצוות הצניעות. וברור שענייני צניעות לא נאמרו רק לנשים, גם גברים צריכים לנהוג בצניעות, הן בדיבור לא לנוול את פיהם בדיבורים לא צנועים, וכן לנהוג בלבוש באופן צנוע כמו שכתוב בהלכה בזה, ובודאי להקפיד על ראייה אסורה וכו'.

שאלה: בחור עלה לשיבה קטנה או גדולה ומאוד קשה לו, האם זה סיבה ליהיאוש או למשבר? **תשובה:** דבר ראשון חובה להביא את דברי החזו"א שהיות וחז"ל קבעו שכל ההתחלות קשות ממילא אם לא יהיה קשה או זה סימן שלא התחיל. ונדיר מאוד מישהו שמתחיל וקל לו. המעבר מתי"ת לשיבה או משיבה קטנה לגדולה הוא מעבר חד וקיצוני, ומבחינת ההורים הם חייבים לתת הרבה מאוד זמן לשיחות נפש ולתת לו לקיים הרבה ידאגה בלב איש שיחנה', להשתדל לתת בו אימון, וגם ביקורים, ובעיקר לשלוח לשיבה הרבה ממתקים וחסדים מהבית ולא לכתוב בזה כדי להקל על ההתחלה שיתחיל ברגל ימין ועי"כ ימשך טוב ולתת לזמן לעשות את שלו. ויש להוסיף כמה דברים להצלחה בשיבה: בשביל להצליח צריך שהינה מההלימוד וזה מגיע ע"י שיש בהירות בלימוד והבנה טובה בסוגיות ודי"ז מגיע ע"י שחוזרים לפחות ארבע פעמים על כל סוגיה, וכן כשמסכמים בכתב זה שווה כמו עשר פעמים, וכמו"כ ראוי לכתוב את כל השיעורים ומה שיוצא עם הכתובות. והדרך ללימוד בהתמדה ועוברת דרך הקבלה הידועה שברבע שעה הראשונה של הסדר לומדים בתעני"ז זה סגולה ללמוד כל הסדר בהתמדה. וברור שכל אחד צריך ללמוד לפי הסגנון שאוהב ומתחבר ואסור לנסות להידמות לסגנון אחר ממה שאוהב כי זה לא לפי היכולת שלו. והוא לא ינהה כך בלימוד. וישיבה חדשה זה הזדמנות לפתוח דף חדש ולהתחיל בכל הכוח ולשכוח מהעבר. והכל הולך אחר הרושם הראשוני, דבר נוסף חשוב להדגיש היות והאדם הוא חברותי ויש בזה מעלה גדולה להיות בתוך חברה טובה. כדאי לאדם גם לעשות בעניין זה השתדלות, ומלבד התפילה ע"כ יש להשתדל בזה מה שיכול כגון להתנהג בנקיות ובמכובדות ולא בזלזול ורחוביות, וכמובן לנהוג בלאטקט להיות רגיש לזולת, לא להידחף במקומות לא לך, לא לדבר על דברים שמביכים את השני, לא לומר לשני דברים שאתה לא היית חפץ שיאמרו לך, ובעיקר להיות רגיש לשני. וכן מאוד מאוד להיזהר לא לומר בדיחה על חשבון השני ולכבד מאוד את השני, ליצור אוירה טובה וחיובית במחיצתך שזה כולל הקשבה רבה לשני ונתינת מחמאות על דברים אמיתיים כגון שוויות או ששאל שאלה יפה באמת, או למד בהתמדה. לא חנפנות אלא לפרגן על משהו שבאמת עשה. ודבר נוסף רצוי מאוד כל בחור שעובר מתי"ת לשיבה או מיישב"ק לגדולה חשוב ביותר להתגבר לחשוב על מה שעושה האם באו שלי היה עושה את זה. מלוקט גם מהחוברת עולים ומתעלים.

שאלה: ידוע שאנשי מעשה היו נוהגים לבדוק את המזוזות בחודש אלול מידי שנה, מה הסגולות הגדולות שיש במזווה שכל כך הקפידו על כשרותה? **תשובה:** בסגולת הזהירות במצוות מזווה נאמרו דברים גדולים שהיא שומרת ומזיקין, ומצילה מכל חולי ושומרת משריפה, וידוע בשם רבי שמואל אבותב שהעיד שהיה להם סופר אחד קדוש וטהור והיתה שריפה גדולה בעיר ובכל מקום שהניח שם הסופר מזווה, לא שלטה בו השלהבת, וכן ידוע שזו סגולה גדולה לאריכות ימים שהרי מיד אחרי הציווי של וכתבתם על מזוזות ביתך מבטיחה התורה למען יאריכון ימיכם ולכן הקפידו מאוד ונהירו בכשרות המזוזות כדי לזכות בכל הברכות והשמירות האלו.

שאלה: בתחילת שנת הלימודים ילדים רבים חווים קשיים, המעבר מלמלד חדש וחברים חדשים יוצר קושי, מה הדבר החשוב להורים לדעת כדי להכין את הילד בצורה טובה ולתמוך בו? **תשובה:** הדבר החשוב ביותר זה המודעות, עצם הידיעה כי תופעה זו קיימת והיא טבעית ונורמלית, מאוד מרגיע את הנופש, כי עצם ההבנה שהשנינו הזה הוא קשה לכולם, ולא רק לילד שלנו, זה מרגיע ועוזר לילדים לפעול ולתנהל בצורה טובה מתוך סבלנות ויישוב הדעת.

שאלה: מה מציין לנו התאריך י"ז אלול? **תשובה:** ביום הזה הוא יום המר והנמחר שבו פרצה מלחמת עולם השני' שכילתה כשליש מעם ישראל היי"ד, במלחמה זו נפטרו יותר מ60 מליון איש, והיא המלחמה הגדולה ביותר בהסטוריה האנושית שהובילה לאבידות בנפש יותר מבכל מלחמה אחרת, המלחמה הסתיימה בכ"ח אייר תשי"ה כשגרמניה נכנעה וחתמה על חוזה כניעה ופסקה להילחם.

שאלה: עם תחילת זמן אלול בחורים רבים מגיעים לשערי הישיבה הגדולה וביחד עם ההתחלה מגיעים קשיים שכל ההתחלות קשות, אלו דברים כדאי לדעת כהדרכה להתחלת הלימוד בישיבה גדולה? **תשובה:** הדבר הכי חשוב לדעת בהתחלה שאין הזדמנות שני לרושם ראשוני והכל הולך אחר ההתחלה, ולכן כדאי מאוד להשקיע בתחילת הימים ולשדר תדמית חיובית מבחינת השיטתנו ושומרת סדרי הישיבה, בנוסף בחור צריך להיות מודע לקשיים הטבעיים שקיימים בראשית הימים, שזה דבר הכי טבעי ורגיל שיש בעולם, ולא להתרגש או להיבהל מכך, ומותר להתגעגע לבית ומומלץ להתקשר הרבה להורים ולשתף אותם בקשיים, וממילא החובה עלינו כחורים להיות אוזן קשבת, וכמובן חובה לבקרו מידי פעם, כי רק אתם עומדים לו מול העיניים, ומחכה לשמוע ממכם פרגונים ומחמאות והבעת שמחה על השטייגען שהוא עושה, וכל בחור כדאי שיחפש אוזן קשבת אצל אחד מאנשי הצוות בישיבה או בחור מבוגר שמאיר לו פנים, וזה יעזור לו להסתגלות הראשונה בישיבה גדולה.

שאלה: רבים מההורים לבחורים בגיל ההתבגרות מרגישים שהבחור בונה את זהותו העצמית שלו, ופעמים זה מלווה בכך שהוא מאבד את הקשר איתם, ונוצרת איזושהי אוירה קרירה כזו ביניהם, וכל שאלה הוא מרגיש שנכנסים לרשותו הפרטית וזה מעצבן אותו, מה הצעה הנכונה לעשות כדי ליצור קשר פתוח ובריא? **תשובה:** לחפש זמן שהבחור רגוע ושלו, ובצורה נינוחה וזורמת להתעניין בשלומו ולחפש שיתוף פעולה דרך צד שלישי, והדבר הכי חשוב זה לתת לילד הרגשה נוחה בלי תסכול שסומכים עליו ומאמינים בכוחותיו ובסגולות נפשו, לא להתערב לו יותר מידי, אלא לתת לו את איזור הנוחות שלו, עם הרבה אורך רוח וסבלנות וכך יבנה קשר טוב ובריא בין ההורים לבחור.

שאלה: איזה איסור יותר חמור מלרצוח מוזכר בפרשתנו? **תשובה:** בפרשתנו מובא כוח הפגיעה כבבדו של השני, באיסור החמור של מוציא שם רע, שאותו אדם שפל שמשמיץ את אשתו ורוצה להרוג אותה בכך שהוא טוען שהיא חייבת מיתה, והתורה אומרת שהעון שלו הוא "כי הוציא שם רע על בת ישראל" ורואים מזה שההשמצה של האחר חמורה יותר מהנסיון להורגו, וכמאמר הרבינו יונה שכתב כי צער הכלימה מר ממות, והוא מבחיל ביותר למתבטח.

שאלה: מה הסיבה שביתו של הרב אלישיב היה מלא בספרים שמעולם לא השתמש בהם, ומה הסיבה שהפני מנחם לא מסר דרשה שהכין לפני ציבור גדול אלא אמר איזה ווארט, ומה הטעם שרבי בן ציון אבא שאול לא שתה בתענית? **תשובה:** בפרשתנו מובא המון בעניין זהירות כבבדו הזולת ודברר זה מצינו אצל כל גדולי

ישראל הקפדה ורגישות יתירה ונביא להלן כמה סיפורים קצרים מגדו"י על גודל רגישותם לכבוד הזולת: **כאשר** בני ביתו של הרב אלישיב פנו אליו בשאלה מפני מה הוא מותיר בביתו את כל הספרים הרבים שאינם חלק מסדר לימודו השיב רבנו כי הוא חושש שמא אי מי ממחברי הספרים יזדמן לביתו וכאשר ייווכח כי הספר אותו הקדיש לו אינו נמצא בין ספריו הוא עלול להיפגע, בשל כך נגדש היתר לעיפה במאות ספרים שונים מפרי מחברי זמננו שולרבו לא היה כלל פנאי לעיין בהם. כל זאת בשל הזהירות שלא לפגוע חלילה באדם. **באירוע** נכבד שהיה אמור לנאום הפני מנחם, האיש הנכבד שנאם לפניו בכינוס מסוים נכשל בלשונו ולא היתה דרשתו שגורה בפיו כהוגן. כאשר קם הפני מנחם אחרייו לשאת את נאום הכבוד לא אבה לגרום חלישות הדעת לקודמו פתח אפוא בכמה מילים מהוססות בעודו משפשפ בכיסו כמחפש אחר הדף שהכין בו את נאומו. בחלוף רגעים מבישים התנצל בפני הציבור כי מבחין עתה שאבד לו הפתק ועל כן הסתפק באמירת 'ווארט' מוזכרנו ובזה סיים את הדרשה. לאחר מכן תמחו בפניו למה מנע טוב הרי דרשתו היתה אמורה לעסוק בהתחזקות והתעלות בעבודת ה' והשיב מיניה וביה אי אפשר להתעלות בעבודת ה' על חשבון הזולת. **רבי** בן ציון אבא שהיה טורח רבות שחלילה לא יצטער שום אדם בסיבתו. עורך ספריו רבי ציון עמר סיפר שבימי מחלתו של רבי בן ציון הרופא אסר עליו להתענות. והנה ביום התענית סיפר תלמידו באתי לרבי בן ציון לדבר עמו על ספריו, תוך כדי שיחה הגיעה הרבנית כוס שתיה לרבי בן ציון הרב סירב לקחת. תמחה הרבנית ואמרה הלא אתה חייב לשתות בפקודת הרופא, ענה הרב בודדאי אך אשתה אחי"כ, כי רבי בן ציון לא היה מסוגל לשתות בפני מי שצם.

שאלה: מה הסיבה שיו"נ נמכר רק בבקבוקי זכוכית ולא בבקבוקי פלסטיק חד פעמי, המקובלים בתיייה קלה, שהם זולים ונוחים יותר? **תשובה:** אחסון יין בבקבוקי פלסטיק עלול לפגום באיכות היין ואף לקצר לו את אורך החיים, משום שהיין חייב להיות מאוחסן כשהוא אטום לגמרי. בבקבוקי זכוכית מונקים לו אטימה מושלמת שיכולה להמשך אפילו שנים רבות. מה שאין כן בפלסטיק. הפלסטיק מטבעו חדיר יותר לחמצן. ולכן איחסון יין בבקבוקי פלסטיק חושפים אותו לחדירת חמצן מוקרים לו את אורך החיים. בנוסף, קרני השמש חדרות דרך הפלסטיק ופוגעות ביין.

שאלה: מה השתנה בעולם ביום ט אלול תרפ"ג? **תשובה:** אז הוכרז רעיון הדף היומי ע"י גדולי ישראל, ומיני אז רבבות רבות מעמך ישראל מסיימים מידי כמה שנים את השי"ס, דבר שעד אז היה שייך רק ליחיד סגולה. ויש להוסיף שיש שחושבים שעניין זה של ידיעת השי"ס הוא לבעלי בתים בלבד, אבל צריך לדעת שעל כל אברך מוטל להתאמץ לדעת את כל השי"ס ואם זה במסגרת דף היומי בשעות הפנאי מה טוב ומה נעים ואשרי מי שמתאמץ בזה.

שאלה: השבוע יג אלול זה היארצית של הכן איש חי, באיזה גיל הוא נפטר? **תשובה:** בתמונות הרבות של הכן איש חי הוא עם זקן שחור ונראה צעיר אך הכן איש חי נפטר בגיל 75. ידוע שהכן איש חי היה גאון עצום ונדיר בבקיאותו בכל אכסות התורה ולהבדיל אכסות וידיעות ברפואה מדע אסטרונומיה פיזיקה וכלכלה, הוא חיבר למעלה ממאה חיבורים ולמעלה מחמישים מחיבוריו יצאו לאור ומפורסמים בעולם כולו וכל העדות והחוגים מעיינים בספריו, הוא נקבר בבגדד אך לפי המקובלים גופתו הועלתה ע"י מלאכים להר הזיתים ואכן יש בהר הזיתים וכן בבגדד מצבת של מקום קבורתו. ורבי עובדיה יוסף כתב בהקדמה לספרו טהרת הבית שהכן איש חי חזקו בחלום הלילה להוציא את ספריו הרבים.

שאלה: מה חשוב מאוד באכילה? **תשובה:** ללעוס קליטת את האוכל (קצושי"ע לב ג.). הדבר יוצר הרגשת שובע ומונע מלאכול הרבה מידי. ואם לא לועס זה מהווה בעייה לעיכול שיצרת הרבה בעיות.

שאלה: מתי זה זמן מתאים ומועיל לפרגן לבן זוג? **תשובה:** בשולחן שבת מול כל הממפחה בפרט שאוכלים איזה אוכל טוב שהכינה או שהבעל אמר איזה ווארט זה נותן לילדים הערכה וכו'.

שאלה: איך מתחנכים ילד לא להעתיק במבחן? **תשובה:** כשהמלמד או ההורה אומר לילד לא אכפת לי כמה ציון תקבל העיקר שתכתוב לבד מה שאתה יודע זה הכי טוב לי בעולם ואפי' אם תקבל 30 במבחן, זה נותן תחושה טובה של פחות מתח לילד, ואז בתוצאה לפרגן על ההישגים שהגיע לבד וזה יחיה לו רצון להשתפר בזה.

שאלה: בפרשתנו הובא עניין שילוח הקן איך לרבי חיים קניבסקי היה בביתו כ"כ הרבה פעמים מצוות שילוח הקן והיה מחלק לרבים ממכריו וצאצאיו ובאי ביתו? **תשובה:** רבי חיים סבר שאפשר לקיים מצוות שילוח באותו רע עשרות פעמים, ומעשה שהיה בכלול חזון איש שיונה בנתה קן על אחד מהמנורות של הכולל ויצא להם שיש בזה מצווה

של שילוח הקן וסיפר רבי חיים שהמון פעמים שלחו את היונה וזכו בביצים והאם שבה לדגור ומישוה אחר שילחו וכן מספר גדול של תלמידי חכמים עשו שילוח הקן על אותו קו וסיפר רבי חיים קניבסקי שכל אותם שקיימו אז את מצוות שילוח הקן נפקדו באותה שנה בבן זכר ואצל רבי חיים נולד באותה השנה בנו רבי שלמה.

שאלה: אדם מתגבר והרגשתו הכללית נחלשת עד כדי כך שהדבר יאכזר בבדיקות הדם שלו, מה עליו לעשות כדי להתחזק בלי קשר לתרופות? **תשובה:** מלבד תפילות עליו לעשות את ההשתדלות הטבעית והטובת על כל אדם להרבות בוויטמינים החיוניים לגוף וד"ר אפרח לצרוד ע"י אוכל בריא כגון ירקות חיים בקליפתם וירקות ירוקים וכדו', אכילה סדירה ובריאה, וכשצריך יוסיף ויטמינים הנצרכים לגופו הנמצאים בחנויות טבע וכדו', ועי"כ גם המחלות והבעיות יחלפו ככל היו, ודברים אלו הם מחובת ההשתדלות.

שאלה: פרשת השבוע עוסקת ב'בן סורר', מה לעשות כדי שלא נגיע לידו כך אצל ילדינו? **תשובה:** רבי חיים קניבסקי כותב בטעמא דקרא בפרשתנו, שביט שקול האב והאמא שם אחיד ושוורת ביניהם אהבה ואהוה אז אם הבן נהיה בן סורר זה חידוש. משא"כ בבית שאין קול אביו וקול אמו שווה וכשהאב אומר כך האם אומרת הפוך או להיפך, הילד לא נענש כיוון שאין לצפות ממנו שיגדל התפארת. ולומד זאת מהפסוק איננו שומע בקול אביו ובקול אמו משמע שיש שם שני קולות כי לא כתוב בקול אביו ואמו.

חידות

חידות שינון הפרשה: א. מה צריך להיות בבגד שיהיה חיבב בציצית? ארבע כנפות. **ב.** יש לתת לו פי שנים בירושה? בכור. **ג.** מילה נרדפת לציצית, הקשורה למיתנת העלית? גדילים. **ד.** אסור לשים בביתך? דמים. **ה.** לשון הפסוק המלמד על השבת אבדה? השב תשיבם. **ו.** "לא תראה חמור אחיך..." נופלים בדרך? מהם? והתעלמות. **ז.** כיצד אוכל בן סורר ומורה? זולל. **ח.** מצווה הנעשית כאשר ידם אינו רוצה לייבם? חליצה. **ט.** מי שאינו עליו לצאת מחוץ למתנה? טהור. **י.** כך קרויה אלמנה ללא בנים? יממה. **כ.** בו מתקיימת מצוות ועולות? כרם. **ל.** על הטמא לטבול? ערב. **מ.** אסור לתעב אותו? מצרי. **נ.** מילה נרדפת לריבית? נשך. **ס.** כיצד שותה בן סורר ומורה? סובא. **ע.** פועל שכיר יכול לאכול מהם בעת הבציר כרוננו? ענבים. **פ.** משם שלחו מואב לשכור את בלעם? פתור. **צ.** אשת יפת תואר צריכה לעשות? ציפורינה. **ק.** אסור להניף חרמש עלי? קמת ריעך. **ר.** אסור לחבול (למשכן) אותם? רחיים, רכב. **ש.** מצווה המקיימת כאשר נקרה קן צפור בדרך? שלח תשלח. **ת.** ומה יש לעשות לאם במצוות שילוח הקן? ומה לבנים? תשלח, תיחקל. **י.**

חידות מאת אחד מזקני הת"ח: א. אדם לא עשה כלום לא במעשה ולא במחשבה ולא בהרהור ולא במבט, והנהר על כך? **ב.** מתי אומרים "קדושה" ולא במנין? **ג.** מה פירוש "היחבר כסא הוות"? והיכן אומרים זאת בתפילה? **ד.** מי הורס לאנשים את חלום חייהם? **ה.** מה אדם נוהל עליו לא מנעול, ומה תוקע ובכ"ז לא נעצר, מה פורצים ובכ"ז לא שבור? **ו.** איזה בעל חי כשהוא חי טובלים בתוך כלי עם דם? **ז.** מי חבר ואסור להיט חבר שלו? **ח.** איזה "יום טוב" הוא רק בלילה ללא יום? **ט.** איזה חלון לא רואים דרכו? **י.** היכן בפרשה מוכר "סבא" ואין לו נכד?

תשובות: א. גוי ששבת. **ב.** קדושת ובה לציון [נשים] אומרות ללא מנין. **ג.** האם יהיה חבר שלך [של ד'] היושב על כסא רשע, נאמר בשיר של יום רביעי. **ד.** שעון מעורר. **ה.** נועל עגלים, תוקע בשופר, מחקר פורח דרך. **ו.** צפור מצורע – פסוק מפורש ואת הציפור היתה יקח וטבל בדם הציפור השחורה. **ז.** חובר חבר. **ח.** יום טוב היה עושה בצאתו משלו מבית קודש הקדשים. **ט.** חלון הזדמנויות. **י.** בנינו זה סוכל וסובא.

חידות מפרשת השבוע: מאת המרצה הנודע רבי יאיר נוסבכר מרסקים שליט"א: 5 שמות של פרשת: **ב.** 6 בעלי חיים בפרשה: **ג.** מילה בפרשה שהיא שם מסכת ואונקלוס תירגם את המילה על שם מסכת אחרת?

תשובות: א. כי תצא (כ יט) בדברים (כב יז) בא (כג כא) כי תבוא (כג כו). **ב.** כלב (כג יט) שור (כב ד) שיו (כב א) חמור (כב א) ציפור (כב ו) אפרוחים (כב ו). **ג.** לא תזרע כרמך כלאים" (כב ט) אונקלוס: לא תזרע כרמך עירובין.

חידות ידע תורני: א. מי אוכל ולא מוציא? **ב.** איך יתכן אדם יציל יהודי ממות ויגבור על איסור? **ג.** מתי אדם יאזנה מצווה דאורייתא רק במקום שמכירים אותו? **ד.** איזה איסור שתייה יש בכל דהו? **ה.** איזה אות אין בפרק לדוד ה' אורי וישעי? **ו.** איזה שני זכירות יש בפרשה?

תשובות: א. יתוש. גיטין נו. **ב.** דברים יט ג. לא תחוס עליו, והיינו לאו על מי שחש על ההורג במידה. **ג.** כהן עם מום נושא כפוי במקום שגדילים בממו. שויע קח ל. **ד.** יין נסך. **ה.** אות ג. **ו.** עמלק, וזכרת כי עבד היית במצרים.

חידון "לדוד ה' אורי וישעי": א. מי נמצא סביביותי? **ב.** מי נפל? **ג.** מי קם? **ד.** מי עזב? **ה.** מי חזק? **ו.** מי אוסף? **ז.** מי קרא? **ח.** כמה שאלות? **ט.** איזה אורח? **י.** מה יש להראות בארץ חיים? **יא.** מתי ירום ראשי. **יב.** מי אמר בקשו פני?

תשובות: א. אויבי סביבותי. **ב.** צרי ואויבי לי המה כשלו ונפלו. **ג.** תקום עלי מלחמה. **ד.** כי אבי ואיתי עזבוני. **ה.** חזק ויאמץ ליבך. **ו.** וה' יאספני. **ז.** בקרוב עלי מרעים. **ח.** אחת

שאלתי. **ט.** ונחני באורח מישור. **י.** טוב ה'. **יא.** ועתה ירום ראשי. **יב.** לך אמר ליבך בקשו פני.

חידון כללי: א. איזה כדור אי אפשר לשחק איתו? **ב.** איזה אוכל לא אוכלים? **ג.** איזה ביצה לא אוכלים? **ד.** איזה פרי לא גדל באדמה? **ה.** איזה גפן מותר לנזיר? **ו.** איזה דבר בתפילה לפעמים אומרים רק חצי ממנו? **ז.** איזה רב לא צריך לקום בפניו? **חידות ילדים על כלי כתיבה: ח.** כלי כתיבה שהוא בן שתי מילים? **ט.** כלי כתיבה ששמו משמש לכלים ודברים אחרים? **י.** כלי כתיבה שהוא שם של מראה מסויים? **יא.** כלי כתיבה שמתרחצים בשמו? **יב.** כלי כתיבה שהוא שם גם של ממשלתי במקומות מסויימים בעולם? **תשובות: א.** כדור הארץ. **ב.** חדר אוכל. **ג.** מסכת ביצה. **ד.** פרי בטן. **ה.** צמר גפן. **ו.** חצי קדיש. **ז.** חלל. **ז.** רב קו. **ח.** עיפרון שפיצים. **י.** לורד ארטלין. **ט.** עט חפירה. **י.** צבע. **יב.** טוש. **כו.** לורד.

חידון משמעותיות מילים ט' משמעותיות למילה על.

על - באמצעות. על ידי. "לא יומתו אבות על בנים" רש"י: בעדות בנים. אונקלוס: על פום בנין (דברים כד טז). **על - למעלה.** "ותחנן התיבה..." על הרי אררט". (בראשית ח ד). **על - ב...** "על חרבך" רש"י: "כמו חרבך", יש 'על' שאינו אלא במקום אות אחת" (בראשית כז מ). **על - כלפי מי מדובר.** "ויקצוף פרעה על שני סריסיו" (בראשית מ ב). **על - בגלל.** "ויסופרו עוד שונא אותו על חלומותיו ועל דבריו" (בראשית מה ו). **על - עש.** "ראשו על כרעיו ועל קרבני" (שמות יב ט). **על - כפול.** "הרצה לעשות רפת בקר בונה ארבע אמות על שש" (בבא בתרא פ"ו מ"ד). **על - על.** משא. "אשר לא עלה עליה על" (במדבר יט ב). **על - בעניין,** על איזה נושא רצית לדבר?

מדור זה יש להימנע מלקרוא בשבת: רעיונות שנשלחו השבוע ובהם פתרונות לבעיות שהובאו בשבועות קודמים: **א.** שחזור הידיסק קשיח לנו גם היה מקרה דומה שרק עד בדיקה ביקש לא פחות מ-1000 ש"ח (גם אם לא יצליח) עד שפנינו לאחד בב"ב c0544578946@gmail.com שעשה מאמצים להציל את החומר והוא לא לוקח בדיקה אלא רק על הצלחה ואמר מראש את המחיר שיקח לאחר שראה שאפשר להציל ועתה לנו כ-1,400 זה תלוי בגודל הקובץ ובגודל הנוק. **ועוד כתבו:** היתה לי בעיה עם אונקי שבכמה מקומות אמרו לי שיעלה מאות ואף אלפי שקלים ובהיימיש רחוב חזון איש פנית אדמור מנור אמרו שיכולים לסדר 120\$ יש לשלם לב כתוב שם ברור על האונקי לפני

שמביאים לתיקון. **ועוד כתבו:** המלצה למישהו שמתקן בזול מתגורר בירושלים 0554007918 **ב.** לקראת תחילת הלימוד במסכת הוריות במסגרת הדף היומי, הנוג לבשר על הופעת הספר 'הוריות למסקנה', אשר בו נדפסו הסיכומים הנפלאים של 'מסקנה' על מסכת הוריות, הספר מחוכם חיים לכל החפץ ללמוד בו, לקבלת הספר באזור המרכז יש להתקשר לטלפון 0583212115 ובאזור ירושלים יש להתקשר לטלפון 0527139878 בנוסף ניתן לקבל את הספר במהדורה דיגיטלית, יש לשלם מיל עם המילה 'הוריות' בשורה של הנושא לכתובת lemaskana1@gmail.com. **ג.** עיצה למכונת כביסה שמשאירה פסים על הבגדים: למלא בתא של האבקה 3 שקיות של מלח לימון ולהפעיל מכונה ריקה על הרתחה 90 מעלות, זה מנקה היטב את החלקים הפנימיים ופותר את הבעיה. מומלץ כל חצי שנה. **ועוד כתבו:** אצילנו הדבר השתפר אחרי שביקינו היטב את הגומי שבפתח החזית, העשבר שם כלכלך שנדבק לגומי מבפנים, מעבירים סמרטוט יבש ומגבנים חזק את כל החלקים. **ד.** מורה לפיתוח קול יש יהודי נחמד שמקצועי בזה מאוד [מתמצא גם במקאמים] ומוסר שיעורים גם בבני ברק גם בירושלים שמו: אסף אהרון 0548493393

התורה חסה: בקשות עזרה וסיוע שנשלחו ע"י הקוראים, למי שיש פתרונות או רעיונות לשלוח ע"מ לסייע לציבור מתבקש לשלוח למייל שבסוף העלון והקב"ה יחזיר לו כפלים: א. נשמח לקבל מידע אמין וזריקות להרזיה מכסוג "ביגוב" האם זה אפשרי בגלל הפוריות או שהו מונע?

הגיגים המיועדים לאלו שיש להם מזה תועלת.

שאלות ערבי מההבדל בין מלחמת ששת הימים לשתיים עשרה הימים, הוא ענה לי זה בי שתיים

אח שלי קצף מכיתה ז' לשיבה קטנה, אמא שלי אומרת שהוא לא טעם סתם ח':

עברית בקפל, אנרכיסט אחד קרא לעברי: אתם הדתיים... אני מכיר דתי גנב! השבתי לו: אני מכיר שמאלני ישר...

הבן מתקשר מהשיבה ומודיע שהוא רוצה להגיע לשבת גענוכ כבר ברביעי משום טועמיה.

ראש הממשלה נתניהו בראיון פרישה עתידי לקראת סוף הקדנציה של בשנת תשצ"ג: אני מתחייב שמשבר הגיוס יעמוד בפני פתרון בקדנציה הבאה.

האיש הזה שמסדר את הצווארון של החליפה לאנשים שהצווארון שלהם לא מסודר.

אם לא תיפול איך תקום?

אין ביצה קשה. יש ביצה שקשה לה.

אחרי סדרת האמירות הבלתי שבטת של אלוטרט נבדק חשד שהוא מחובר לבניה מלאכותית.

אחי הקטן לא רצה לאכול את מה שאמא הכינה. נופתי בו: אני אכלתי וופל לימון, אמרתי משהו?

כמה ג'יגה צריך שיהיה לבן אדם כדי שאפשר יהיה לומר שיש לו זיכרון טוב?

אחד כתב ברזומה שלו: בחור שמור בשמירת חיים.

האבא ששולח את בנו הבחור להיות חזן, ואז הופך אוטומטית לרב של המניין שצריך לחכות לו בקר"ש ושמו"ע.

לאור התייקרות מחירי החלב, מותר לבכות כבר על חלב שנשפך.

הרגע הזה שאתה תקוע בפקק ופתאום עובר לידך נוהג קוריקט, ואומר לך מתנצל אני מלא.

כעת שפחות חם המזגנים עובדים פחות אבל רק מלראות את החשבון שחשל שהגיע אני מזיע ושוב מדליק מזוג.

גוי התקשר לרופא לב שלו לקבוע תור, "אני מצטערת אמרה המזכירה אין לנו תור ב3 שבועות הקרובים" אבל

אני אמות עד אז... אין בעיה, רק אם כן תדאג לפני זה לבטל את התור.

שף שרגא: השבוע אני ב"אי שפיות"

כשהאבא לומד עם בנו על 4 בנים, אחד תם ואחד רשע וכו', שאל האבא את הבן האחר סוג בן אתה שייך, ענה לו הבן שבו שער למדנו ארבעה אבות נזיקין לא שאלתי אותך לאיזה סוג אב אתה שייך.

היכן ניתן להשיג את העלון

לקבלת העלון באופן אוטומטי יש לשלוח מייל עם המילה 'הצטרפות' לכתובת alonalon+subscribe@googlelegroups.com ולאחר מכן תקבלו הודעה, יש להשיב תשובה למייל שקיבלתם, ותקבלו אישור שצורפתם.

הודעות תגובות רעיונות פתרונות למערכת העלון יש לשלוח למייל זה 1@alonalon.com **ניתן להשיג בכתב גדול במייל הנ"ל.**

כמו"כ ניתן להשיג את העלון בקובץ גיליונות' וכן ב'אוסף גיליונות' ב'כל העלונים' בשם הבית התורני. ובעוד קבצי עלונים. וכן בקול הלשון מקישים על מאגר השיעורים/עברית/תנ"ך/קובץ גיליונות שלמה קולדצקי ומורידים את שרוצים עלונים מהשבוע והמחמש שנים אחרונות. במחשב ניתן להוריד בדרשו בבינונו ועוד, ע"ש: עלון קולדצקי. או עלון לשבת.

חדש ניתן לקבל את העלון בפקס לקבלת העלון בפקס יש להתקשר למס' 023132641 ולהקיש 1 ואז להקיש קוד עלון שמספרו 1010 ואז שוב 1

כמו"כ יהיה ניתן להשיג עלונים בבני ברק: צמוד לכניסה לתלמוד תורה כתב סופר עולה סך של 30 אגורות נורה כתב סופר מצד שמאל של הכניסה, בקופסה בפניה בחצר ברחוב סוקולוב 23.

העלון בכניסה לתלמוד תורה כתב סופר עולה סך של 30 אגורות עליו (12 שקל לשנה, שקל לחודש ממוצע על בביה"מ לא יוצא), אפשר לשלם מראש לכמה שבועות קדימה, אפשר לשלם לאחר השבת, את התשלום יש לשלם בקופה הצמודה. או ב'נדרים פלוס' רשת ההכרזה פרדס כץ-עלון, (שלוחה 2422). אפשר לשלוח משם הודעות. **מי ששילם עבור כמה שבועות קדימה** אין לנו התחייבות לספק לו עלון במידה ויהיה חסר רח"ל או שלא יצא עלון. **הפצת העלון דרך המייל היא ללא תשלום,** וכן התשלום הוא רק על לקיחת העלון מהמקום הנ"ל ולא על צילום העלון באופן פרטי (וכמובן שהמפיצים שלא לוקחים את העלון מהמקום הנ"ל ומפיצים באופן עצמאי ברור ופשוט שלא צריך לשלם). כל המפיצים הקבועים שרוצים להמשיך להפיץ את העלון נא לשלוח למייל את מקום הפצתם ובע"ה נפרסם אותם. תודה ויישר כח לכולם על זיכוי הרבים.

להלן מקומות שבהם ניתן להשיג את העלון: בירושלים: בישיבת מיר אצל הגאון הצדיק רבי דוד רוטשילד שליט"א. או אצל האדמו"ר הגדול והאחרון רבי אבי פרידנר שליט"א שכבר חודש לא ראינו אותו ואנו מרגישים שהו מאד חסר לי. עוד בירושלים בבית הכנסת 'בית מרים גיטל' מעלות דפנה, ניתן להוריד את העלון במדור עלוני שבת - עלון לשבת קולדצקי. **ניתן להדפיס את העלון במודיעין עליות** בעמדת אוצר החכמה בביהמ"ד הקהילתי משך חכמה - רחוב משך חכמה 41 לכתוב פשוט לשבת, בעלות סמלית של הוצאות ההדפסה בלבד. **בבית שמש:** בבית הכנסת אור אליהו אצל הרב הצדיק והטהור רבי נחום זכרש שליט"א שהסיבה שהוא מצליח זה בגלל שהוא על כל דבר לא רק מתפלל אלא מוסר נפש. ואצל הילד הצדיק אלימלך הכהן גליק, שמדפיס ומפיץ במסירות רבה את העלון בבית הכנסת בית אביי וכן מי שמגיע לקבל את העלון בביתו, הוא במייל לו במאור פנים ממש. **בביתר עילית:** בבית הכנסת שלום בר ברחוב שלום בר גבעה בי. **בהר יונה:** אצל רבינו שמחה שולמן שהוא הגדולת של מסירות נפש למען החבורה נעלית, ולכן זכה לכך. **ברחובות** בישיבת מאור התלמוד אצל החבורה הגאון המופלא רבי יהודה הרון שליט"א. **ברסקים:** אצל רבי יוסף המאירי שליט"א הצדיק הגדול. **באופקים:** אצל החבורה הצדיק והמופלא צבי המברסר שליט"א פאר הצדיקים של אופקים שרק פורח ונהנה... **בחירש:** במתחם בית נכסיות בשכונת בצוותא. **בבית הכנסת חניכי ק"ק תימן. בפתח תקווה:** באור ישראל הגדולה והקטנה. באהל אברהם ובשירת מרים. בקהל חסידים. ביוצאי חצרון. ובבני ישיבות שפרי מגדים, ע"י רבי יואל פינהנדלר שליט"א. **בראשון לציון:** בישיבת עטרת שלמה. אצל המ"ל: **עוד בראשון לציון:** ברח' דרור 21 /פנץ חיים 1, מניין 'בני תורה', חיידי ראשון לציון. **באלעד:** במתחבת בחן. ויבשיכל של הרב אטנער, בכולל של הרב פכטר, במאור שרגא באבן גבירול, ובאחיעזר ע"י רבי יואל פינהנדלר שליט"א. **בעפולה:** ניתן להשיג את העלון בעמדת אוצר החכמה בבית הכנסת המרכזי אהל משה - גבעת המורה עפולה - בעלות סמלית של הוצאות ההדפסה בלבד. **בעפולה עילית:** בביהמ"ד בני הישיבות רח' רש"י או אצל האיש שזכה דורינו להתחבד בו רבי אהרן קולדצקי שליט"א. **עוד בעפולה עילית:** בביהמ"ד דחסידי ויוניץ וכן בביהמ"ד בית ישעיה רח' יצחק שדה. **ברעננה:** בישיבת חייל אורוותא, וכן בעלי מוהר 15 אצל החבורה החכם יאיר זכאי 0533100287 ואצל משפחת זכאי בטלפון: 052-6903395. **בבית שאן:** אצל רבי משה חדש בקהילת בית שאן החדש בבית הכנסת בראשות הרב יהושע לייב שכטר שליט"א. וכן אצל רבי יהונתן בכור - בית שאן.